

TAK BYŁO

—

**2019 ROK
W MUZEUM
EMIGRACJI
W GDYNI**

MUZEUM
EMIGRACJI
GDYNIA ul. Polska 1

2019

WPROWADZENIE

Szanowni Państwo,

rok 2019 to czwarty rok działalności Muzeum Emigracji w Gdyni. Nie sposób na kilku stronach niniejszego raportu opowiedzieć o różnorodności i bogactwie programu, który zaoferowaliśmy; wystarczy wspomnieć, że podczas 365 dni minionego roku zorganizowaliśmy 348 wydarzeń! Zachęcam do zapoznania się z wybranymi projektami i zapraszam do wspólnego spędzenia czasu w Muzeum.

Polska 1 to adres, pod którym każdy znajdzie coś dla siebie. Do zobaczenia!

Karolina Grabowicz-Matyjas
dyrektor

FREKWENCJA

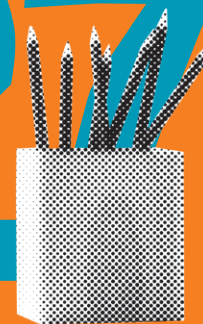

211203

odwiedzających muzeum

PROJEKTY

327

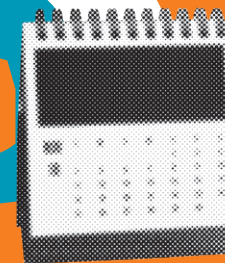
warsztatów
dla dzieci i dorosłych

58

muzyków, zespołów,
tancerzy, pisarzy, twórców
scenicznych i wizualnych

348

wydarzeń

WYSTAWA CZASOWA / 2 maja–1 września

LOVE BOAT. ROZKOSZE REJSÓW „STEFANEM BATORYM” NA FOTOGRAFIACH HIPOLITA ŚMIERZCHALSKIEGO

RAPORT ROCZNY 2019

KURATORZY: dr Adam Mazur, Nicolas Grosperre

5.

Podróżni i załoga, życie codzienne i nocna zabawa, rozmowy i toasty, uściski i tańce, wspólnie spędzony czas pod pokładem i w kajutach.

Hipolit Śmierzchalski dokumentował rejsy słynnego polskiego transatlantyku w latach 1978–1988, pełniąc rolę fotografa pokładowego. W zbiorach Muzeum znajduje się ponad 10 000 jego negatywów i fotografii. Wystawa pokazała wybór tych najciekawszych, nadając im nową ramę interpretacyjną. Program wydarzeń towarzyszących obejmował imprezę taneczną, spotkania z dawnymi uczestnikami rejsów i projekcje filmowe, które przywołały atmosferę tamtych lat.

3-6 lipca

OPEN'ER FESTIVAL

Strefa Gdynia
„We can be
Heroes, just
for one day”

Brian Eno / David Bowie

W ubiegłorocznej odsłonie Strefa Gdynia, organizowana już po raz czwarty przez Muzeum Emigracji, toneła w różu.

Opowiedzieliśmy w niej historię niezwyklej postaci, Dżennet Dżabagi-Skibniewskiej; mużłmanki, kaukaskiej księżniczki, uchodźczyni, patriotki, żołnierki, gdynianki z wyboru. Jej historię poddali interpretacji współcześni artyści, pokazując czym jest idea girl power: to niezależność i wierność swoim przekonaniom, siostrzeństwo i empatia, upór i siła charakteru, odwaga i determinacja. W ciągu 4 dni pawilon wypełniony po brzegi sztuką, literaturą i muzyką odwiedziło 35 000 osób.

ARTYŚCI: Barbara Klicka, Szczepan Kopyt, Natalia Malek i Jakobe Mansztajn, Aga Bartosz, Tomek Popakul, Mariusz Tarkawian i Mateusz Żywicki, DJ-ka DIA.

GDYNIA

25 lipca / 8 sierpnia / 22 sierpnia

RAPORT ROCZNY 2019

GRUB
SON

BARTO'
CUT 12

KONCERTY
Z WIDOKIEM NA
ŚWIAT. ŚLĄSKI
HIP-HOP

POCA
HONTAZ

10.

Śląsk – miejsce, gdzie narodził się polski hip-hop. Muzeum Śląskie w Katowicach pokazało tę nadzwyczajną historię na wystawie „Zajawka. Śląski hip-hop”, która przyciągnęła tysiące odwiedzających. Na fali naszej muzealnej współpracy 5. sezon cyklu letnich koncertów poświęciliśmy właśnie temu gatunkowi. Na tarasie Dworca Morskiego wystąpili artyści prezentujący trzy oblicza współczesnej sceny Górnego Śląska – Pokahontaz, Grubson oraz Barto'cut12&Peepz.

Działo się!

15-17 listopada

SPOTKANIA LITERACKIE. PRACA

RAPORT ROCZNY 2019

PRACA

12.

Czym jest współczesne niewolnictwo i wyzysk? Jak globalne koncerny wpływają na lokalne społeczności? Czy wzrastający konsumpcjonizm obniża jakość pracy?

Przez trzy dni gościliśmy czołowych polskich reporterów i reporterki, którzy w swoich książkach poruszyli tematykę polskiego rynku pracy, wybierając perspektywę współczesną lub historyczną. Jesienna aura sprzyjała długim rozmowom i refleksjom nad zjawiskiem emigracji zarobkowej, bezrobociem, ubóstwem i prawami pracowników.

TWÓRCY: Olga Gitkiewicz, Marek Szymaniak, Marta Madejska, Alicja Urbanik-Kopeć, Joanna Kuciel-Frydryszak, Wojciech Orliński, Ewa Ewart

7-8 grudnia

86. URODZINY DWORCA MORSKIEGO

RAPORT ROCZNY 2019

TWÓRCY SPEKTAKLU: Joanna Nadrowska, Magdalena Laudańska,
Kacper Matuszewski, Barbara Pędzich, Grażyna Słaboń, Aleksandra
Józefów, Łukasz Boros, Maciek Polak, Bartosz Cybowski

14.

Rok 2019 to także obchody 100-lecia Bauhausu – legendarnej szkoły projektowania.

Urodzinowy, grudniowy wieczór na długo zapadnie w pamięć widzów spektaklu performatywno-tanecznego „7 lekcji geometrii”, wyprodukowanego przez zespół muzeum dla uczczenia tego jubileuszu. Pełne świateł, tańca i muzyki widowisko było syntezą sztuki i technologii. Twórcy sięgnęli po inspiracje do artystycznego dorobku Oskara Schlemmera, jednego z Mistrzów Bauhausu. Świątowanie kolejnych urodzin naszej siedziby trwało cały weekend!

EDUKACJA NA FALI.

RAPORT ROCZNY 2019

EDUKACJA NA FALI
EDUKACJA NA FALI

PASJONACI NA POKŁAD

16.

Zaangażowani nauczyciele i myślący nieszablonowo edukatorzy są prekursorami zmian na lepsze we współczesnych szkołach.

Ponad 130 pasjonatów wzięło udział w 10 cyklicznych warsztatach, aby wzmocnić swoje kompetencje w zakresie wyzwań związanych z migracjami. W listopadzie spotkali się na seminarium „Uczeń z doświadczeniem migracji w polskiej szkole” pod Honorowym Patronatem Prezydenta Miasta Gdyni. Jego efektem było przygotowanie rekomendacji, odpowiadających na bieżące potrzeby. Dokument został udostępniony placówkom edukacyjnym oraz wszystkim zainteresowanym online.

MUZEUM BEZ WYJĄTKU

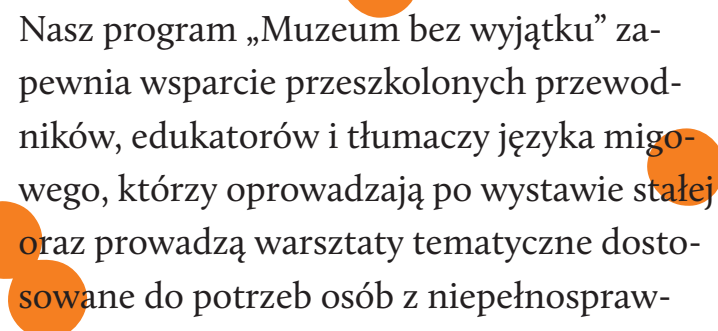
RAPORT ROCZNY 2019

18.

Jednym z najważniejszych zadań nowoczesnego muzeum jest zwiększanie dostępności kultury.

Nasz program „Muzeum bez wyjątku” zapewnia wsparcie przeszkolonych przewodników, edukatorów i tłumaczy języka migowego, którzy oprowadzają po wystawie stałej oraz prowadzą warsztaty tematyczne dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością wzroku i słuchu oraz intelektualną. Z okazji Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami zorganizowaliśmy potańcówkę w rytmie swinga oraz pokaz filmu *La La Land* z audiodeskrypcją i tłumaczeniem na język migowy.

WŁAŚCICIEL

WŁAŚCICIEL

20.

**Muzeum to doskonałe
miejsce do spędzenia czasu
ze znajomymi w luźnej
atmosferze. Sprawdziliśmy!**

Nasze drzwi są szeroko otwarte dla wszystkich w każdym wieku, dlatego wystartowaliśmy z cyklem LATE NITE. Tematyka wydarzeń nawiązuje do emigracji, wielokulturowości i bieżących zainteresowań nastolatków w wieku 15-19 lat. Wydarzenia poświęcone serialom, wakacyjnym festiwalom muzycznym, popkulturze Korei Południowej i Halloween przyciągnęły 400 młodych odbiorców. Wielu z nich brało czynny udział w ich organizacji.

E-MIGRACJA – POLSKA DIASPORA TECHNOLOGICZNA

Ambitni, utalentowani i pracowici. Liczba wysoko wykwalifikowanych Polaków pracujących na emigracji stale rośnie.

Badanie zrealizowane we współpracy z PLUGin Polish Innovation Diaspora pozwoliło pozyskać informacje na temat Polaków i osób o polskich korzeniach zatrudnionych za granicą w nowoczesnych sektorach gospodarki. Projekt obejmował badania ilościowe oraz wywiady. Jego wyniki zebraliśmy w obszernym raporcie „E-migracja – polska diaspora technologiczna”, który został udostępniony online.

<http://e-migracja.eu/>

IV MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA

„PRACOWAĆ, ALE GDZIE? PROBLEMATYKA WSPÓŁCZESNYCH MIGRACJI EKONOMICZNYCH”

RAPORT ROCZNY 2019

24.

Ponad 60% emigrujących zdecydowało się na opuszczenie swojego kraju ze względów zarobkowych.

Otwieranie się kolejnych gospodarek krajowych i ich rynków pracy sprzyja mobilności siły roboczej. Uczestnicy konferencji zaprezentowali najnowsze ustalenia badawcze w tym zakresie i wzięli udział w dyskusji o współczesnych migracjach ekonomicznych. Wydarzenie zgromadziło zróżnicowane grono zainteresowanych, łącząc perspektywę naukową, biznesową i historyczną.

A woman with her hair in a ponytail, wearing a dark patterned jacket and a name tag, is speaking into a microphone. The background is blurred, suggesting a conference or public event setting. The image has a blue tint.

60%

25.

POLSKI PRZEGLĄD MIGRACYJNY

Wydaliśmy piąty numer interdyscyplinarnego, dwujęzycznego czasopisma popularnonaukowego „Polski Przegląd Migracyjny / The Polish Migration Review”.

Głównym tematem numeru był wpływ nowych technologii na współczesne migracje. Przyjrzelśmy się współczesnym nomadom, polskim imigrantom w Dolinie Krzemowej, transnarodowym relacjom na odległość i nowatorskim metodom popularyzacji genealogii. Czasopismo zostało rozkolportowane wśród badaczy, a jego wersję cyfrową udostępniliśmy bezpłatnie online.

emancipation and empowerment in unstable mobility conditions (Ufmann 2018). Such processes are particularly noticeable in the case of forced migrants functioning in conditions of various restrictions, who may become "perceptible" at a social and mental level (as opposed to the need to also become imperceptible, detaching oneself from the uncertainty of tomorrow). This process can occur in two dimensions: self-presentation by discovering various self-identifications while using social media applications, and co-presence using instant messengers, which can ultimately lead to new ways of mobilising the entire community (Witteborn 2015). These groups can create virtual communities relating to real common goals and situational context, consisting of both migrants themselves and their associated environments (families, friends, inter-

Opinions regarding the use of the Internet in communication and building relationships often include criticisms indicating that virtual communities strip interpersonal relationships of intimacy or create superficial and easy relationships that do not provide the individuals with the necessary mental comfort. In fact, however, virtual communities are not opposed to physical communities. They are something completely different and specific. There even exists a notion of personal communities: an individual's social network of informal, interpersonal ties, ranging from a half-dozen intimates to hundreds of weaker and personal communities operate on-line as well as off-line (Wettman quoted in Castells, 388). This remark seems to be of particular importance in migration when direct "spatial" contact is difficult. Therefore, the virtual community is becoming an of "happening" of real relations at the trans-

przynajmniej w 2015 roku. W tym czasie imigracja w Polsce była w dużej mierze z raciem epizodyczną. W tym czasie Skapleton 2015). Sawyer i jego koleżanki przyznały, że imigracja w Polsce jest w dużej mierze z raciem epizodyczną. W tym czasie Skapleton 2015). Sawyer i jego koleżanki przyznały, że imigracja w Polsce jest w dużej mierze z raciem epizodyczną.

NOWE TECHNOLOGIE I ZARZĄDZANIE MIGRACJAMI
Niewiele inna perspektywa na wykorzystanie nowych technologii mają procesy zarządzające migracją, zwłaszcza w kontekście granicy. Obszary, w których straż graniczna czy wypracowane procedury mają zastosowanie w tym kontekście, to przede wszystkim granice państwowe, porty lotnicze i kolejowe, punkty kontrolne i granice wewnętrzne. W tym kontekście, to przede wszystkim granice państwowe, porty lotnicze i kolejowe, punkty kontrolne i granice wewnętrzne.

Wśród op...
w kom...

level. This can have a particular significance for people entering adulthood, often needing support in other contexts, such as student relatives. For foreign students, of even better friends maintained using digital means in the opinion of migrants, of even better friends maintained using digital means in a way forcing - focus on mutual new technologies help reduce (2008). Zeynep Cemalettin that maintaining con-

positive impact on original identity. All this con-

bo. Str-

Karolina Podgórska
University of
Warsaw
Faculty of
Sociology
and
Political Science
karolina.podgorska@gmail.com

E-migracje. Nowe technologie w procesach migracyjnych

[E-MIGRATIONS, NEW TECHNOLOGIES
IN MIGRATION PROCESSES]

CYFROWA OBECNOŚĆ
Czy nowe technologie zmieniają procesy migracyjne? W tym artykule autorzy badają, jak nowe technologie zmieniają procesy migracyjne. W tym artykule autorzy badają, jak nowe technologie zmieniają procesy migracyjne.

DIGITAL PRESENCE
What do new technologies (so-called digital presence and communication technologies) and migrations have in common? In March 2018, the author published an article with data gathered by a commercial company interested in the behaviour of mobile phone users in Poland. The data used in the article concerned the number of telephone users from Ukraine. In order to distinguish them, the company assumed two criteria: language settings in a phone (Ukrainian or Russian) and logging into a library mobile network at least once within the last year. The study included phones with one card registered in Poland which, according to accepted methodological assumptions, suggested a long-term stay in Poland, and thus permanent migration or special for non-resident migrants (circular migration is a series of temporary stays). Logging in to the Ukrainian network was identified only among family in Ukraine. It turned out that according to these calculations, there are 1,702,000 such people in Poland, i.e. 1.5% of the population of Poland. It was also possible to find out from the data that the majority of migrants from Ukraine in Poland are men (81.2%), and by age, the largest groups include people between 27 and 35 and between 35 and 40 respectively (27.5% and 29.2%).

ARCHIWUM EMIGRANTA

Historia emigracji to zbiór
indywidualnych opowieści
i subiektywnych przeżyć.

Archiwum Emigranta gromadzi i udostępnia te relacje, aby pokazać możliwie jak najpełniejszy obraz tego zjawiska. W 2019 roku muzealne archiwum historii mówionej powiększyło się o 20 wywiadów, w tym 15 nagrań wideo. Zebraliśmy relacje od Polaków mieszkających w Irlandii, Wielkiej Brytanii, Izraelu, Japonii, Korei Południowej, Indiach, Ugandzie, Brazylii, Kanadzie i USA.

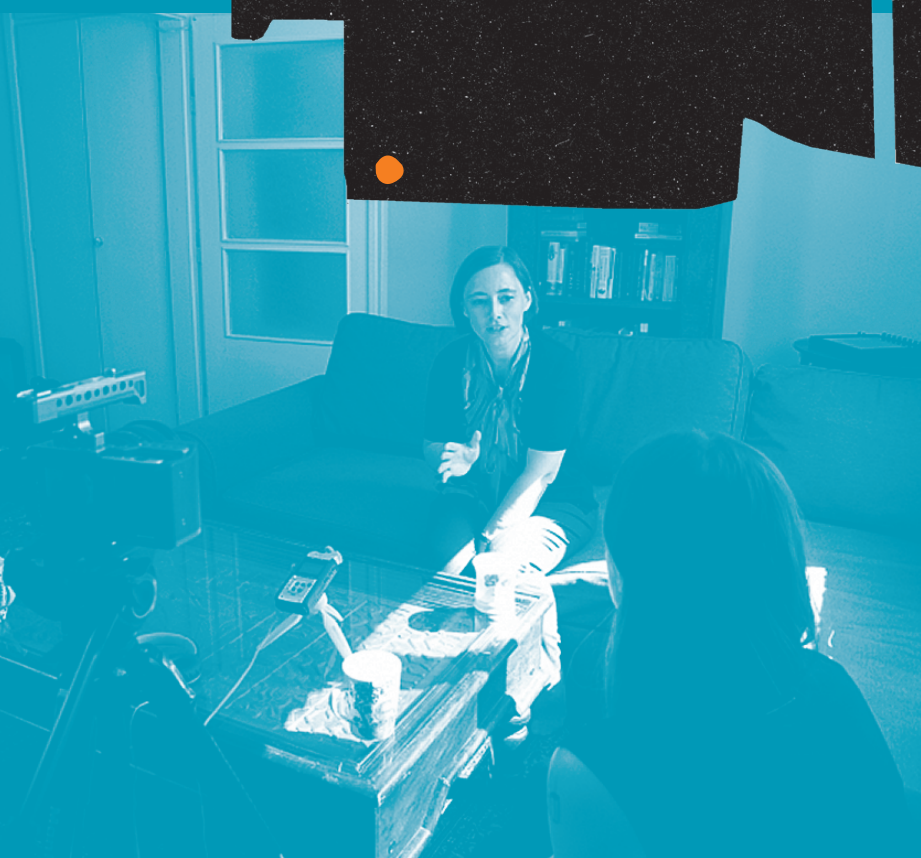

20

wywiadów w 2019 roku,
w tym 15 nagrań wideo

29.

WOLONTARIAT

1

6

Wolontariusze [U]czynni Kulturalnie to szczególnie ważna grupa osób, która angażuje się w organizację wydarzeń i codzienną działalność instytucji.

Aktualnie współpracuje z nami 164 wolontariuszy w wieku 14–79 lat. Swoją aktywnością wsparli nas podczas ponad 140 różnego rodzaju wydarzeń, w tym spacerów z wolontariuszem-przewodnikiem po wystawie stałej. Jesteśmy za to bardzo wdzięczni!

4

wolontariuszy

31.

ZBIORY

454

Fotografie zbombardowanego Dworca Morskiego i umundurowanie elektryka M/S „Batorego” to tylko niektóre z 454 obiektów, które wzbogaciły w 2019 roku zbiory Muzeum.

W każdym tygodniu w gablocie „Rzecz z historią” prezentowaliśmy jeden obiekt i opowieść, która się za nim kryje. Kolejny rok naszej działalności to także postępy w digitalizacji – łącznie wykonaliśmy blisko 5300 cyfrowych odzworowań zdjęć, dokumentów i listów.

DSO

cyfrowych odzworowań zdjęć,
dokumentów i listów

33.

MUZEUM WIDZIALNE 2019

wyróżnienie za identyfikację wizualną projektu „Jak działa muzeum i dlaczego jest super?” autorstwa Dawida Ryskiego

NAJPIĘKNIEJSZA KSIĄŻKA ROKU 2018

nagroda od Polskiego Towarzystwa Książek za publikację „Książka otwarta na świat”

NAGRODY**NAGRODA FORUM KULTUR SŁOWIAŃSKICH ŽIVA 2018**

tytuł najlepszego muzeum krajów słowiańskich do września 2019, przekazanie nagrody kolejnemu laureatowi podczas gali w Barze (Czarnogóra)

WYDARZENIE HISTORYCZNE ROKU 2018

nagroda w kategorii „Edukacja i multimedia” w plebiscycie Muzeum Historii Polski

NAJLEPSZY PRODUKT TURYSTYCZNY 2019

certyfiakat Polskiej Organizacji Turystycznej

MUZEUM WIDZIALNE 2019
– wyróżnienie za „Jak działa muzeum i dlaczego jest super?”

WYDARZENIE ROKU 2018
– nagroda w kategorii „Edukacja i multimedia”

**NAJPIĘKNIEJSZA
KSIĄŻKA ROKU 2018** za
„Książkę otwartą na świat”

MUZEUM
EMIGRACJI
GDYNIA ul. Polska 1

Muzeum Emigracji w Gdyni
ul. Polska 1
81-339 Gdynia

biuro@muzeumemigracji.pl